

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2020/21

Destinace (země, město): Bulharsko, Sofie

Jméno, příjmení: Eva Kovářová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Sofijská univerzita sv. Klimenta Ochridského, Fakulta slovanských filologií, katedra slovanské jazykovědy.

Údaje o lektorátu

Bohemistika je na Sofijské univerzitě sv. Klimenta Ochridského vyučována v rámci dvou pracovišť – katedry slovanské jazykovědy a katedry slovanských literatur, do jejíhož chodu však lektor není zapojen. Slovanskou filologii, resp. její jednotlivé obory – bohemistiku, polonistiku, slovakistiku, ukrajinistiku či serbistiku a kroatistiku (které jsou spojeny do jednoho oboru), lze studovat pouze magistersky, dvouoborově, v kombinaci s bulharskou filologií.

Každoročně bývá na fakultu přijímáno maximálně 60 studentů, kteří jsou teprve po začátku akademického roku rozděleni do konkrétních studijních profilů, a to na základě kombinace vlastních preferencí a výsledků dosažených u přijímacích zkoušek, resp. maturity (stále ještě platí, že chlapci mají při výběru přednost před dívkami). V akademickém roce 2020/21 bylo z důvodu nižšího zájmu přijato pouze 41 studentů, z nichž 8 bylo vybráno ke studiu bohemistiky.

V akademickém roce 2020/21 studovalo na Sofijské univerzitě bohemistiku celkem 39 studentů – 8 studentů v 1. ročníku, 9 ve 2. ročníku, 4 ve 3. ročníku, 8 ve 4. ročníku a 10 studentů v 5. ročníku. Pracovní úvazek české lektorky činil 14 hodin týdně (po 45 minutách) v obou semestrech. Hodinové dotace praktického jazyka jsou velmi vysoké – v 1. ročníku jde

o 12 hodin, ve 2. ročníku 10, ve 3.-5. ročníku je to 6 hodin týdně. Takto vysoký počet vyučovacích hodin studentům umožňuje dosáhnout na konci studia úrovně C1-C2, ačkoli začínají prakticky od nuly, tedy abecedou a výslovností.

Zahraniční lektori jsou do výuky zapojováni ve všech ročnících, jejich hlavním úkolem je rozvíjet komunikační kompetence studentů a rozšiřovat jejich slovní zásobu. Kromě základních předmětů *Praktická čeština 1-10* a *Komunikační dovednosti 1-2* vedla lektorka letos také kurz *Obchodní korespondence v češtině*. Počínaje 3. ročníkem se se studenty zabývala především písemným překladem z bulharštiny do češtiny.

Používané učebnice

V 1. ročníku byla v letošním roce jako základní používána učebnice Lídy Holé *Česky krok za krokem 1* (úroveň A1 – A2), ve 2. ročníku potom její 2. díl (úroveň B1). Jako pomůcka slouží studentům 1. a 2. ročníku bulharská mluvnice češtiny *Чешка граматика* Margarity Mladenové (vyd. v Sofii) a dále publikace vydaná MU v Brně *Česko-bulharský a bulharsko-český tematický slovník*, jejíž autorkou je E. Krejčová, ačkoli je primárně určená českým studentům bulharistiky. Ve 3. ročníku byla jako základní opět používána *Čeština pro cizince B2* autorů M. Boccou Kestřánkové a kol. Pro procvičení některých náročnějších jevů jsou často využívanými materiály publikace Aleny Trnkové *Cvičení z české mluvnice pro cizince* a *Textová cvičebnice českého jazyka I a II*. Při výuce v 4. a 5. ročníku jsou nepostradatelné vybrané pasáže z učebnice *Čeština pro středně a více pokročilé* J. Bischofové a kol., v závislosti na průměrné úrovni daného ročníku, a publikace *Čeština pro absolventy* Margarity Mladenové (vyd. v Sofii). V předmětu *Obchodní korespondence v češtině* lektorka používala publikace *Písemná a elektronická komunikace pro střední školy, úřady a veřejnost* A. Kocourkové a I. Hochové, *Písemná a elektronická komunikace pro studenty SŠ a širokou veřejnost* autorek Drábové, Levové a Filinové a publikaci místní proveniencí *Делова кореспонденция* A. Konduktorové.

Podmínky pro výuku

Obecně však lze říct, že ve 4. a 5. ročníku lektorka při výuce používá takřka výhradně neadaptované materiály (textové i audiovizuální). Pracuje s aktuálními texty z bulharských médií, vhodnými k rozvinutí konverzace, snaží se v těchto hodinách využít článků spojených

nějakým způsobem s českým prostředím, a studentům tak předat nebo doplnit informace o českých reáliích, současné české kultuře, politické scéně, sportu a především o nejmodernějších českých dějinách. Při výuce jsou samozřejmě používány i ukázky z českých filmů a z klasické i nejnovější české hudby.

Až na malé výjimky (např. praktická cvičení základů tlumočení se konají ve fonetickém kabinetu nebo v moderně vybavených konferenčních sálech) probíhá výuka bohemistiky v tzv. Kabinetu bohemistiky prof. Svetomira Ivančeva (160B), tj. ve zvláštní učebně, vybavené velkou knihovnou, mapami a od letošního roku také interaktivní tabulí, zakoupenou péčí Domu zahraniční spolupráce. Z bohemistického kabinetu se tak stala jedna z nejlépe technicky vybavených učeben na fakultě. K ní patří i malý kabinet (160V), v němž jsou uloženy cennější publikace a kde je vyučujícím k dispozici starý počítač. Veškeré učební pomůcky zasílané na univerzitu z Domu zahraniční spolupráce jsou po katalogizování a označení uloženy v těchto dvou místnostech, kde jsou neustále k dispozici všem bohemistům. Na fakultě lektor nemá k dispozici vlastní kabinet, může využívat pouze místnost sekretariátu katedry, kde je mu k dispozici kromě dvou počítačů také tiskárna, kopírka a skener.

Univerzita s lektorem uzavírá pracovní smlouvu, lektorovi také zajišťuje ubytování ve dvoupokojovém bytě se starým zařízením, ale s velmi dobrým dopravním spojením na univerzitu.

Akademický rok 2020/21

Průběh akademického roku 2020/21 ovlivnila jako všude na světě koronavirová pandemie. Samotný školní rok začal prezenčně, při vstupu do budovy univerzity byla všem měřena teplota, pohybovat se ve vnitřních prostorách bylo možné pouze s rouškou, univerzita zajistila dezinfektanty. Bohužel již po dvou týdnech přešel na distanční výuku 2. ročník, který byl v kontaktu s nakaženým vyučujícím z jiné katedry, a od 29. 10. 2020 bylo distanční vyučování nařízeno na celé univerzitě. Probíhalo přes univerzitní platformu Moodle, v případě jejího přetížení lektorka přecházela na komunikaci přes Skype. Až do konce školního roku již prezenční výuka obnovena nebyla, v budově univerzity bylo dovoleno provádět pouze zkoušky, a to se souhlasem studentů. Opravné termíny v srpnu a září by už měly probíhat opět prezenčně.

Během částečného lockdownu se bohužel nemohla konat řada akcí (mezi nimi např. oblíbená *Vánoční hodina češtiny*), sofijští bohemisté se však zapojovali alespoň do nejrůznějších online projektů, jakými byly např. přednášky či konverzační kluby organizované Českými centry. Stejně jako loni se studenti zúčastnili i *Mezinárodní překladatelské soutěže pro zahraniční studenty češtiny* (sekce překladatelské i prezentační), kterou v květnu 2021 pořádal ÚJOP v Praze. Za zmínku stojí také velký úspěch, kterého dosáhla talentovaná Borjana Trajčeva, studentka teprve 2. ročníku, která zvítězila v místním kole soutěže pro začínající překladaatele *Cena Susanny Roth*.

Sofie 20. července 2021

Mgr. Eva Kovářová